

Ljubljana, 14.2.2022

ZAPISNIK POSVETOVANJA ZDUS Z DU V PZDU LJUBLJANA Z OKOLICO
ki je potekalo v ponedeljek, 14.2.2022 ob 9. uri v spletnem okolju Zoom

Posvetovanje je potekalo pod pokroviteljstvom Zavarovalnice Triglav d.d.

Prisotni s strani ZDUS: Predsednik Janez Sušnik, podpredsednica Vera Pečnik, podpredsednica Jožica Puhar, tajnik Nika Antolašič in koordinatorka projekta Mateja Strašek.

Prisotni s strani DU v PZDU Ljubljana z okolico:

PZDU Ljubljana z okolico	Janez Čepljak
DUPDS	Marjan Turičnik, Vida Bogataj
DU Komandanta Staneta	Ana Damij
DU Lek	Branislava Ogrinc
DU Boris Kidrič	Amalija Šiftar
DU Domžale	Toni Prus - opravičil

Po uvodnem pozdravu je razprava potekala po dnevnem redu:

1. Pozdrav in nagovor – predsednik PZDU

Janez Čepljak (PZDU Ljubljana z okolico) je pozdravil prisotne in ugotovil prisotne s strani PZDU in DU.

2. Vloga ZDUS, PZDU in DU in namen srečanja - predsednik ZDUS

Janez Sušnik je pozdravil prisotne. Povedal je, da smo imeli že nekaj posvetov, ki so bili dobro obiskani in smo imeli tudi kvalitetne razprave. Izmenjali smo si doslej že veliko informacij. Pomembno je, kakšne izzive imajo DU, zato je zadnja točka zelo pomembna. Posvetovanje smo organizirali, ker včasih informacijska povezanost preko pokrajin ne tečejo dobro, sploh ko gre za pridobitev odzivov. Stik z DU in PZDU je pomemben. Izpostavil je, da se ponekod statistika še vpisuje na papirnati obrazec, slab odziv je bil glede organizacije promocijskih stojnic cepljenja, težko smo pridobili podatke za IKT analizo. Splošno ugotavljamo, da se starejši digitalizacije ponekod tudi nekoliko bojijo, ponekod pa je slaba računalniška opremljenost. Izpostavil je pomembnejše aktivnosti ZDUS v zadnjem letu. Posebne napore je vložila Komisija za zdravstveno in socialno varstvo za sprejem Zakona o dolgotrajni oskrbi. Izpostavil je, da smo pridobili razpis s področja digitalizacije, da upamo tudi na sredstva za opremo (digitalni bon). Utiriti želimo nazaj prvotno aktivnost, na katero je vplivala pandemija. Upamo na izboljšanje situacije, da se bodo lahko izvajale tudi aktivnosti s področja rekreacije, športa in kulture. ZDUS je preteklo leto velike napore vlagal tudi v izboljšanje gmotnega položaja - usklajevanje pokojnin, solidarnostni dodatek, sprejem Zakona o dolgotrajni oskrbi (kjer smo uspeli s predlogi za področje e-oskrbe in dela prostovoljcev). Prizadevamo si za izplačevanje letnih dodatkov po sistemskem zakonu.

Prizadevali smo si tudi za to, da se je odpravil manko na področju izrednega usklajevanja (uskladitev je bila v treh različnih % glede na obdobje upokojevanja). Uspeli smo tudi s predlogom, da bi se sistemsko uredilo financiranje dejavnosti rekreacije, športa in kulture – predlog je v proceduro vložila NSi. Posebej se je zahvalil vsem, da so aktivnosti tekle v dobro upokoencev. V PZDU je nekoliko pogrešal aktivnost. DU iz MZU Ljubljana so se lani vključili k sodelovanju na Državnih športnih igrah, prav tako jim je bilo omogočeno sofinanciranje dejavnosti. Ta DU so poravnala članarino in tudi pričakujejo rešitev situacije.

3. Pomen programa Starejši za starejše v ZDUS, PZDU in DU – podpredsednica ZDUS

Vera Pečnik je pozdravila prisotne. Začela je s tem, da so od 11 DU iz PDZU v programu Starejši za starejše le 3 DU, posebej zaradi prizadevanj Amalije Šiftar in Tjaše Šimnovec. Na nivoju PZDU ni dobro pokrito izvajanje programa. Predsednika PZDU je nagovorila, da pomaga pri izvajanju obsega pokrajinskima koordinatoricama (še iz prejšnje organiziranosti). Nekateri PZDU so kljub koroni veliko naredile. PZDU bi morala biti vezni člen. Bistvena je organizacija, povezovanje, sodelovanje. Omenila je Zakon o dolgotrajni oskrbi in naša zasluga je, da sta vključena prostovoljstvo in e-oskrba. Pomembno je dati podporo prostovoljcem in pomagati starejšim, ki so osamljeni. Za oskrbo na daljavo je objavljen razpis in upamo, da bomo na razpisu uspeli. Pomembno je sprejeti tudi Zakon o prostovoljstvu, da bodo imeli prostovoljci vsaj določene bonitete. Soočamo se z izzivi pridobivanja novih, mlajših prostovoljcev. Glede na dolgoživost družbe si prizadevamo tudi za dvig starosti za vključitev novih uporabnikov (72 ali 75 let). Zavedamo se, da so še druga področja, kjer potikajo aktivnosti, v programu pa se le dotaknemo najbolj ranljive skupine prebivalstva, ki potrebujejo pomoč.

Vera Pečnik je predsednika PZDU vprašala, ali imajo v PZDU konstituirane organe, da bi nanje povabili tudi pokrajinsko koordinatorico.

Janez Čepļjak (PZDU Ljubljana z okolico) je povedal, da Amalija Šiftar kot predsednica DU Boris Kidrič ni članica Upravnega odbora PZDU Ljubljana z okolico, ampak je iz tega društva uradno imenovana Maja Majcen, Amalija Šiftar pa je kot predsednica DU Boris Kidrič predstavnik v Zboru članov PZDU Ljubljana z okolico, ki ima v najvišjem organu dva predstavnika.

Amalija Šiftar (DU Boris Kidrič) je odgovorila, da Tjaša Šimnovec sodeluje v okviru programa pod Ljubljana z okolico – ne kot PZDU.

4. Razno

a) Upad članstva

Janez Sušnik je povedal, da ugotavljamo, da je veliko upada zaradi naravnega odlivov, nekaj je tudi izstopov. Novih se ne pridobi dovolj. DU in PZDU morajo izkazati dejavnosti, ki bodo privabile potencialne nove člane. Tudi v ZDUS zato razmišljamo, kako pripomoči k ozaveščenosti, kaj pomeni biti član DU. Iz PZDU se je le malo DU prijavilo za sofinanciranje dejavnosti rekreacije, športa in kulture za preteklo leto. Izpade kot da aktivnosti ni bilo.

triglav

MEDGENERACIJSKA
KOALICIJA
SLOVENIJE

Menimo, da bomo uspeli nove člane pridobiti tudi s spremembo Statuta ZDUS. Z novimi in sodobnimi vsebinami pa je tudi mogoče nagovoriti mlajše upokoјence. Razmišljamo tudi o pripravi informacijske zbirke, ki bi jo preko ZPIZ razdelili starejšim, ki se na novo upokoјijo.

b) Članarina ZDUS in PZDU

Janez Sušnik je povedal, da je bila članarina poravnana dobro (90 %). Članarine ne bomo povišali.

c) DMS – Dnevi medgeneracijskega sožitja 2022

Janez Sušnik je povedal, da smo razmišljali, kako postopati v letošnjem letu in smo se odločili za zmanjšan obseg dogodka. Rdeča nit strokovnega programa bo bivanjska problematika in oskrba. Drugi dan bo namenjen dogodku Dan ZDUS, kjer se bo tudi podelilo priznanja najbolj aktivnim DU. Organizacijski odbor je pripravljen, začeli smo z aktivnostmi, prostori so zagotovljeni. Sejemskega dela ne bo.

d) IKT analiza za posamezno PZDU in ugotovitve, informacija o projektih

Jožica Puhar je pozdravila prisotne. Da smo se lotili izobraževanja, sta dve okoliščini. Pri pripravi programa smo ugotovili, da smo področje izobraževanja nekoliko zanemarili. Druga okoliščina pa je da je bilo lani izobraževanje za uporabo digitalnih tehnologij in orodij po svetu, ne le pri nas. Ugotovili smo, da nimamo dovolj podatkov, da bi se lahko lotili tega, Globalni statistični podatki nam niso zadoščali. Ugotovili smo, da nam manjka podatek o tem, kako so opremljeni, kakšne so potrebe s področja digitalizacije in izobraževanja. Dobili smo dobre povratne informacije, čeprav smo doživljali kritike, da je vprašalnik predolg in podoben. Danes brez obvladovanja tega ne gre – moramo znati pridobivati informacije, uporabljati različne e-storitve. Če bomo vključili in usposobili starejše, verjamemo, da bodo z veseljem potem sodelovali in pomagali pri tem tudi drugim starejšim. Starejši potrebujemo določene veščine ali jih osvežiti. Potrebujemo pa pri tem posebne pristope, ki morajo biti bolj individualne. Podprli smo Zakon o digitalni vključenosti, kjer je vključen tudi digitalni bon, slednji bo dostopen preko izobraževalnih inštitucij. Aktivnosti peljemo tudi za prenovo članske izkaznice. Uspeli smo pridobiti tudi projekt na MJU – Digitalni vključeni, ki nam bo omogočil usposabljanje na področju digitalizacije.

Nika Antolašić sem dopolnila, da bo projekt koordinirala Mateja Strašek. V okviru projekta bo vzpostavljena platforma, izvedena bodo usposabljanja, digitalizirane bodo nekatere vsebine.

e) Zagovorništvo pravic starejših in vpliv na odločevalce

Jožica Puhar je izpostavila, da se zavedamo, da smo starejši sami svoji zagovorniki in pri tem najbolj lahko računamo sami nase. ZDUS si prizadeva da bi preko državnih in drugih mehanizmov izboljšala pravice in potrebe, tudi način življenja in dostojno staranje. Povezujemo se tudi z Varuhom človekovih pravic in Zagovornikom načela enakosti. Povezujemo se tudi s sorodnimi organizacijami. Pobude in predloge prenašamo tudi v

triglav

MEDGENERACIJSKA
KOALICIJA

mednarodno okolje. O tem poročamo tudi v reviji ZDUS plus. ŠHO člani organizacij Age platform, EURAG in Eurocarers – kot pridruženi člani. Delujemo v odprti delovni skupini za staranje pri Združenih narodih za vzpostavitev mednarodnega pravnega instrumenta za varstvo pravic starejših. Tudi Ekonomsko socialni svet za Evropo nas večkrat vabi k sodelovanju. Na sporedu bo spremljanje madridskega načrta o staranju. Letos se pripravljajo

delovni sestanki za konferenco v prihodnjem letu. S stališči in predlogi pridemo vse do Evropske komisije. Dali smo pripombe na Zeleno knjigo, spremljali resolucijo na področju izobraževanja, socialnega razvoja, prispevali smo pri ukrepih za obnovo in odpornost. Zadnja zadeva pa so bili predlogi za dopolnitev Izhodišč za izvajanje evropske kohezijske politike 2021-2027. Lani smo imeli mednarodno konferenco na temo človekovih pravic starejših in starizma. Verjame, da se DU pojavljajo v lokalnem okolju za zaščito starejših in bomo veseli povratne informacije, kako so pri tem uspešni. Letos bodo v Sloveniji volitve in bomo pri tem pozorni, da bodo starejši kolegi prišli kot kandidati na volilne liste.

5. Beseda predsednikov DU

Janez Čepljak (PZDU Ljubljana z okolico) je povedal, da so eno leto čakali na sprejem v ZDUS, ne glede na to, da so skladno z 10. členom statuta ZDUS predložili vse potrebne dokumente (rešeno bi moralo biti v 60 dneh). Glede na kritiko, da so se premalo angažirali za vključevanje novih članov je odgovoril, da sta se s predsednikom ZDUS s angažirala, da se DU predstavi, kaj pomeni PZDU Ljubljana z okolico. Bil je na več dogodkih in je bil deležen negativnega odziva. Tudi klube je kontaktiral in je bilo od tega zelo malo rezultata, ker klubi praktično ugašajo. Glede DU Abanka je ugotovil, da od prvotne številčnosti (preko 300 članov), jih je danes pod 100, pa še ti naj bi se po izjavi predsednika razformirali. Na nekaj sejah Upravnega odbora je prosil in pisno predlagal, naj tisti, ki pripravljajo končno poročilo za delovanje programa starejši za starejše vodijo vključena DU v program pod PZDU Ljubljana z okolico in ne da sta združeni v LJ 1 in LJ 2 (op. Ljubljana z okolico). Glede na kritiko podpredsednice ZDUS je dodal, da so tudi člani želeli vedeti, zakaj v programu niso zavedeni pod svojo PZDU. Nadalje je glede na upad članstva povzel, da skupaj ugotavljamo, da članstvo upada. Ena od težav so ukrepi covid. PZDU je dala predlog, da bi se glede plačila članarine dalo, da je v enkratnem znesku, da večina DU tudi tako izvaja pobiranje članarine. Če pa že obstaja plačilo v dveh delih, pa ne ve, zakaj je v tabeli zajeto pričakovano plačilo. Za lansko leto imajo visok delež plačane članarine, z izjemo DU Stadion. To je zadeva, ki jo mora vsak predsednik DU regulirati sam. Večina DU v statistiki navaja, da se bodo bolj individualno udeleževali DMS. V rokodelstvu so najbolj aktivni in učinkoviti. Pri tem je izpostavil še DUPDS in DU Lek, da imajo zelo široke aktivnosti. Glede IKT so skušali od DU pridobiti podatke za analizo. Glede digitalnega bona je dodal, da bo namenjen za nabavo opreme in naj bi ga dobil vsak upokojenec (op. Jožica Puhar je odgovorila, da bo bon dobil tisti, ki se bo vključil v izobraževanje. Ko bo usposobljen pa na račun bona obdrži npr. tablico ali računalnik.). Izobraževanje pa naj bi bilo brezplačno. Glede zagovorništva pravic starejših in vpliva na odločevalce je pohvalil ZDUS, saj se ZDUS zavzema ne le za člane, ampak za vse upokojence. In vsi preko naporov ZDUS dobijo svoje beneficije. Če bi bili visi upokojenci včlanjeni v ZDUS, potem bi imeli najmočnejše telo, ki bi krojilo tudi politični vrh.

triglav

MEDGENERACIJSKA
KOALICIJA

Branislava Ogrinc (DU Lek) je pozdravila prisotne. Članstvo v DU je konstantno, vsako leto včlanijo 10 novih, imajo program, s katerim so člani zadovoljni in ga pohvalijo. Nekateri pa se tudi izpišejo ali umrejo. Poudarek imajo na gibanju, zdravju, pohodih, jutranji telovadi. Imajo te aktivnosti tudi na izletih ali delavnice na to temo in tudi kakšno kulturno prireditev. Glede na ukrepe so bile aktivnosti fizično nekoliko zavrte. Ko ni bilo mogoče dobiti mask, so članom poslali na dom maske in rokavice, tudi matična družba jih je potem opremila. DU je

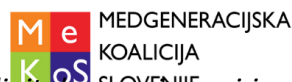
pomagalo članom pridobiti brezplačne medkrajevne prevozne kartice. V letu 2021 so imeli 6 izletov, eno kulturno prireditev. Deveto leto v skladu s pogodbo z matično družbo delujejo na področju raznolikost in vključenost, kjer opravljajo pogovore z bodočimi upokojenci in člani - priprava na starost in vključenost v tretje življenjsko obdobje. V okviru te pogodbe opravljajo mesečne pogovore (telefonsko zadnji 2 leti). Imajo vključene 4 lokacije, kjer ima Lek svojo proizvodnjo. Pomagajo tudi pri obdaritvi otrok. Enkrat letno zbirajo hrano za ljudi in hrano ter odeje za živali. Glede opremljenosti je povedala, da ima od 270 članov 190 računalnike, komunicirajo z njimi po mejlu, po telefonu ali po pošti. Vsi so seznanjeni z vsem, kar se v DU dogaja. Po potrebi nudijo interno pravno pomoč. V program starejši za starejše niso vključeni, a opravljajo to nekako interno. Skrbijo pa za svoje člane v ožji in širši družini, skrbijo tudi za svoje vnuke. So ustanovni član PZDU in so res eno leto hodili na sestanke, zbirali člane, eno leto pa čakali na polnopravno članstvo v ZDUS.

Ana Damij (DU Komandanta Staneta) je pozdravila prisotne. Aktivnosti so v času korone zamrle. Ni bilo mogoče izvajati aktivnosti, ni bilo druženja, ipd. Če je uspel kakšen ogled ali izlet, je bilo to takrat, ko omejitve niso bile tako ostre. Imajo upad članov. Za marsikoga še ne vedo, ali bodo še ostali člani. Slabo se jim piše na programu Starejši za starejše, od 13 prostovoljk jih dela le še 5. Vnašalke nimajo več. Glede IKT imajo samo 4 člani Upravnega odbora internet, da se lahko na tak način povezujejo. Okrog 30 članov ima opremo, a po večini niso za sodelovanje, razen za sprejemanje obvestil o druženjih ipd. Na Upravnem odboru so se dogovorili, da bodo poskusili vzdržati kolikor se da. V preteklosti so sodelovali na DMS, podatka o udeležbi v številkah nima. Člani so pohvalili program in vložen trud za to prireditev. Člane obvešča o aktivnostih v ZDUS. Kljub temu, da imajo svoje glasilo, ga morda nekateri tudi ne berejo. Ker večina interneta nima, imajo posvetovalne sestanke, da se nekako spremljajo, kaj vse poteka, kakšna so prizadevanja, itd. Vzdušje je, ne glede na vse, pozitivno. Preko Šole zdravja se uspešno povezujejo v aktivnost telovadbe.

Marjan Turičnik (podpredsednik PZDU Ljubljana z okolico, predsednik DUPDS) je pozdravil prisotne. Kar nekaj je bilo rečenega na račun medsebojnega sodelovanja in kar vsi ponavljamo – covid in podobno. Društvo je prevzel silom prilike. Je tudi podpredsednik PZDU. Imeli so nesrečno roko, ko so imeli volilni občni zbor, ker je predsednica odstopila. S pomočjo Vide Bogataj je pripravil poročilo DU, saj ima vsebinsko znatno več podatkov. Imajo velik problem pridobivanja novih članov. DU ima 123 članov, prevladujejo ženske. Glede aktivnosti, je povedal, da so v preteklem obdobju izvedli 4, pričakujejo, da bodo naredili tudi občni zbor in silom prilike tudi volilni zbor. DUPDS je sestavljeno iz posameznih sekcij - imajo 7 sekcij. Na njih vsebinsko ne morajo vplivati, iz poročil DU pa je razvidno, da so precej aktivni – sodelovanje s šolami, velik poudarek tudi na delovanju Rastoče knjige in zelo pomembno sodelovanje v projektu Pišem z roko. Izpostavil je pomembnost sodelovanja z osnovnimi

triglav

MEDGENERACIJSKA
KOALICIJA
SLOVENIJE

šolami. Veseli ga, da je država ugotovila, da smo starejši digitalno neprisiljeni in da se bomo lahko vključevali v tovrstno izobraževanje. Sodelujejo tudi z U3ŽO, ki izvaja tudi računalniške tečaje. Glede nabave opreme, bi dal DU in PZDU nalogo, da se vsa DU opozorim da spodbudijo svoje članstvo v izobraževanje za uporabo računalnikov in se kolikor toliko približamo z delovanjem tudi na digitalnem področju. Glede PZDU je povedal, da je po skupno seji avgusta lani pričakoval, da se bodo dobili skupaj z obema predsednikoma PZDU za

področje Ljubljane in da se skupaj nekaj dogovorijo. Delajo doma in nimajo kotička za urejanje administrativno vodstvenih nalog. Problem je tudi glede prostorov za druženje.

Vida Bogataj (DUPDS) je povedala, da je z veseljem in temeljito poslušala razpravo. V sekcijah se živi. Na DUPDS gleda emotivno. Predsednik ZDUS je rekel, da smo družina. Družina mora biti povezana. Starši vodijo družino, to je vodstvo ZDUS. Za PZDU je izpostavila, da čuti, kot bi bila PZDU vakuumu. Ve, da predsednik PZDU ogromno dela, ampak tistega povezovanja z DU ni. Kar je v DU, bi se moralo pokazati tudi pri PZDU. Meni, da so premalo skupaj, pogreša osebni kontakt, ne samo za PZDU, tudi sicer. Ko smo toliko slišali, kaj vse ZDUS dela, ljudje spodaj tega ne vedno in potem kritizirajo. Zato misli, da se je treba tudi v PZDU bolj povezovat, in naj covid ne bo izgovor, saj marsikje mnoge aktivnosti tečejo nemoteno. Usposabljanje na IKT področju podpira. Pogreša pa izobraževalne, informativne, posvetovalne oblike izobraževanja. Predsednike PZDU in DU pa je potrebno prepričati, da je to v njihovo korist. Predsednik PZDU se trudi in DU poziva, a je treba najti način, da se enkrat dobro pogovorijo in začnejo delovati. Za program Starejši za starejše ve, da članice DUPDS delajo v drugih DU. Čutijo pa se nekoliko zapostavljeno pri izobraževanju, saj v komisiji ni nobenega njihovega predstavnika.

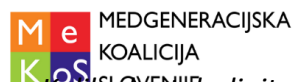
Janez Čepļjak (PZDU Ljubljana z okolico) je povedal, da so bila vsa DU povabljeni na posvetovanje, a nekateri nimajo tehnične možnosti, da bi se tega udeležili. Predsednik DU Borovnica se ni želel pridružiti, pa ima to možnost. Glede programa dela ali kandidiranja za funkcije je odgovoril, da ima DUPDS največ predstavnikov v delovnih telesih PZDU. Sedež imajo na ZDUS, administrativne podpore znotraj PZDU nimajo. Na razpolago je ves čas vsakomur.

Jožica Puhar je izjemno hvaležna za vse povedano, za vse sugestije, ker so to informacije na osnovi prakse in iz srca. In je to dragoceno za usmeritev za bodoče delo.

Vera Pečnik se je zahvalila za delo in sodelovanje, v PZDU pa bodo situacijo uredili. Za DU Lek in DU Komandanta Staneta verjame, da bodo pri e-oskrbi lahko tudi sodelovali preko poverjenikov.

Janez Sušnik je v zaključku povedal, da je bila pobuda za ustanovitev PZDU dobronamerna in smo dali na razpolago tudi pisarno, ki je več ali manj prazna. Ko bo enkrat to utečeno, ko se bo angažiralo tudi aktivnosti s področja rekreacije, športa in kulture, bo to nek preskok. Ko bo aktivnost stekla, bodo tudi nadaljnji pogovori možni. PZDU smo na razpolago za pomoč pri reševanju posameznih zadev. Če odborov ni možno oblikovati, pa naj bo za področja zadolžen posamezen član. Akcija glede IKT in računalnika za vsako DU ter izobraževanje starejših od 55

Pokrovitelj dogodka

let je dodal, da kdor se bo vključil, bo tudi lahko kupil opremo. Koiko do teh digitalnih bonov, da bi lahko prišlo prav tudi za DU, ne vemo.

Trajanje posvetovanja: 02:15:10

Po avdio-video zapisu pripravila:

Nika Antolašič

Tajnik ZDUS

